

Vadlīnijas lietu izskatīšanas termiņu pārvaldībai

I Vispārējie jautājumi

1. Vadlīnijas lietu izskatīšanas termiņu pārvaldībai (turpmāk – Vadlīnijas) izstrādātas ar mērķi attīstīt vienotu metodoloģiju lietu izskatīšanas termiņu standarta izstrādei un termiņu pārvaldībai atbilstoši likuma „Par tiesu varu” 27.¹ pantam.

2. Vadlīnijās lietotie termini:

a) Lietu izskatīšanas termiņu standarts (standarts) – mērķi attiecībā uz vidējiem lietu izskatīšanas termiņiem, ņemot vērā tiesas resursus;

b) pārskata gads – laika periods, kas aptver kalendāro gadu, kuram tiek izstrādāts standarts;

c) iepriekšējais gads – kalendārais gads pirms pārskata gada;

d) darbības rādītāji – neizskatīto lietu uzkrājums, lietu caurlaidības rādītājs, vidējie lietu izskatīšanas termiņi, ieilgušo lietu skaits.

3. Lietu izskatīšanas termiņu standarts tiek izstrādāts, lai:

a) sniegtu sabiedrībai ieskatu par plānotajiem lietu izskatīšanas vidējiem termiņiem tiesās;

b) nodrošinātu tiesu priekšsēdētājiem instrumentu lietu izskatīšanas termiņu pārvaldībai tiesā;

c) nodrošinātu Tieslietu padomei informāciju par atsevišķu tiesu un visas tiesu sistēmas darbības rādītājiem.

4. Standartu katrā tiesā nosaka tiesas priekšsēdētājs, sadarbojoties ar attiecīgās tiesas tiesnešiem. Standartu pārskata gadam izstrādā, balstoties uz iepriekšējā gada tiesas darbības rādītājiem, kā arī novērtējot prognozējamās tiesas darbu ietekmējošos faktorus pārskata gadā.

II Tiesas darbības rādītāji un standarts

5. Tiesas darbības rādītāji tiek sagatavoti, un standarts tiek noteikts administratīvajās lietās, civillietās, krimināllietās un administratīvo pārkāpumu lietās. Turpmāko iedalījumu veido atbilstoši:

a) tiesu instancei;

- b) tiesvedības procesa veidam (lietu izskatīšana pēc būtības, lietu izskatīšana sakarā ar blakus sūdzību, kasācijas sūdzību vai kasācijas protestu);
 - c) lietas izskatīšanas veidam (mutvārdos vai rakstveidā);
 - d) lietas kategorijai.
6. Lietu iedalījums un tā struktūra ir noteikta Vadlīniju pielikumā.
7. Tiesas darbības rādītājos par iepriekšējo gadu ietver šādus datus:
- a) lietu uzkrājums gada sākumā;
 - b) lietu uzkrājums gada beigās;
 - c) lietu uzkrājuma koeficients, t.i., attiecība starp neizskatītajām lietām gada beigās un gada sākumā;
 - d) ieilgušo lietu skaits, t.i., lietas, kuras nav izskatītas ilgāk kā divus un piecus gadus kopš saņemšanas attiecīgajā instancē;
 - e) ieilgušo lietu īpatsvars, t.i., attiecība starp ieilgušajām lietām un lietu uzkrājumu gada beigās;
 - f) saņemto lietu skaits;
 - g) izskatīto lietu skaits;
 - h) lietu caurlaidības koeficients, t.i., attiecība starp izskatīto lietu skaitu un saņemto lietu skaitu;
 - i) apstiprinātais standarts iepriekšējā gadā;
 - j) lietu izskatīšanas vidējais termiņš;
 - k) termiņu izpildes koeficients, t.i., attiecība starp vidējo lietu izskatīšanas termiņu un apstiprināto standartu.
8. Lietu izskatīšanas termiņus rajona (pilsētas) tiesās skaita no dienas, kad ierosināta tiesvedība lietā, līdz dienai, kad tiesvedība noslēdzas ar tiesas nolēmumu.
9. Lietu izskatīšanas termiņus apgabaltiesās un Augstākajā tiesā skaita no dienas, kad lieta saņemta tiesā, līdz dienai, kad tiesvedība noslēdzas ar tiesas nolēmumu.
10. Lietu izskatīšanas termiņus skaita mēnešos, rezultātu norādot ar vienu ciparu aiz komata.
11. Plānojot tiesas darba mērķus attiecībā uz vidējiem lietu izskatīšanas termiņiem tiesā, tiesas priekšsēdētājs ņem vērā:
- a) tiesas tiesnešu amata vietu un tiesnešu skaita paredzamās izmaiņas;
 - b) tiesas darbinieku amata vietu un darbinieku skaita paredzamās izmaiņas;
 - c) tiesas telpu un aprīkojuma resursus;
 - d) prioritāri izskatāmo lietu proporciju tiesā;
 - e) normatīvā regulējuma izmaiņas un to iespējamo ietekmi;
 - f) citus apstākļus.

12. Lietu izskatīšanas termiņu standartu tiesā nosaka, ņemot vērā iepriekšējā gada tiesas darbības rādītājus un analizējot plānošanā identificētos iespējamus ietekmējošos apstākļus (Vadlīniju 11. punkts).

III Procedūra

13. Tiesas darbības rādītājus un standartu noformē atbilstoši Vadlīniju pielikumā ietvertajai standarta pārskata formai.

14. Tiesu administrācija līdz katra gada 10. janvārim sagatavo un iesniedz tiesas priekšsēdētājam Vadlīniju 7.punktā norādītos iepriekšējā gada tiesas darbības rādītājus, un tiem pievieno paskaidrojumu par lietu uzskaites metodoloģiju.

15. Tiesas priekšsēdētājs līdz katra gada 1. februārim sagatavo un iesniedz Tieslietu padomei Tiesu administrācijas sagatavotos iepriekšējā gada tiesas darbības rādītājus, kas papildināti ar pārskata gada standartu.

16. Tiesas priekšsēdētājs iesniedz Tieslietu padomei informāciju par pārskata gada standartu ietekmējošiem faktoriem un, ja nepieciešams, priekšlikumus personu tiesību uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā nodrošināšanai tiesā, kā arī pamatojumu par iepriekšējā gada tiesas darbības rādītājiem gadījumos, kad lietu uzkrājuma, lietu caurlaidības vai termiņu izpildes koeficients ir mazāks par 0,85 vai lielāks par 1,15.

17. Standarta pārskata formu iesniedz Tieslietu padomei MS Excel dokumenta formātā, nosūtot to uz elektroniskā pasta adresi t.padome@at.gov.lv.

18. Tieslietu padomes sekretariāts sagatavo tiesu darbības rādītāju un standartu apkopojumu izskatīšanai Tieslietu padomes sēdē. Tieslietu padomes sekretariāts var lūgt papildu informāciju no tiesu priekšsēdētājiem par iepriekšējā gada tiesas darbības rādītājiem vai pārskata gada standartiem.

19. Lemjot par standartu apstiprināšanu, uz Tieslietu padomes sēdi var pieaicināt tiesu priekšsēdētājus.

20. Pamatojoties uz tiesu iesniegtajiem standartiem, Tieslietu padome nosaka prognozi par vidējiem lietu izskatīšanas termiņiem valstī.